

גרהרד שרודר, קנצלר גרמניה: השוואה היא חלק מהקשרים המיוחדים בין גרמניה לישראל

הייתה תמיד חזקה דייה כדי להלחם בתופעות אלה. מה שמתרחש כרגע בפרלמנט של מדינת סקסוניה-מדי-אייג כל דמוקרטי. לכן יש לגבש תפישה כוללת למלחמה במימין הקיצוני, בניאו-נאצים ובמפלגת האן.פה.דה. שמייצגת אותם. עלינו להשפיע דרך הסברה בבתי-ספר. החברה ככלל צריכה להתקומם נגד התופעה. גם המשטר ומערכת המשפט צריכים להיאבק בגילויים כאלה באופן החלטי. אני מתנגד לכך שפעילי ימין קיצוני יוכרו לו להפגין באתרי הנצחה לקורבנות השואה. אני תומך בשינוי שיאפשר לשלטונות - עם כל הכבוד לחופש הביטוי וההפגנה - לאסור זאת במקומות מסוימים. אני מקווה שהסיעות בבונדסטאג יסכימו ביניהן על שינוי חוק ההתכנסות".

יצויין שהשינוי בחוק אכן עבר במחצית חודש מרץ 2005, על פיו ניתן יהיה לאסור הפגנות של הימין הקיצוני באתרי הנצחה לקורבנות השואה.

גרהרד שרודר

הפתרון לסכסוך במזרח התיכון יושג רק כששני הצדדים לעימוד יסכימו לחזור למפת הדרכים. כרגע אני רואה נכונות לכך

שרודר סבור שעם הוצאת האן.פה.דה. אל מחוץ לחוק בגרמניה המדינה הדמוקרטית תאותת באופן ברור מהי הדרך הנכונה. עם זאת צעד כזה לא יהווה תחליף להתמודדות עקרונית, אולם הוא יוכל לסייע במאבק. בהמשך, שרודר אומר שגרמניה לא צריכה להשלים עם רמה מסוימת של אנטישמיות. שרודר טוען שצריך להבדיל בין שוב ושוב מהם הגורמים לאנטישמיות ומה היא התוצאה של האנטישמיות בעבר, מה האנטישמיות גרמה למיליוני יהודים וגם לשלום העולם ועד כמה היהודים גישים לתופעות כאלה. צריך גם להסביר מה האנטישמיות גורמת לאנשים בגרמניה ושכל ביטוי של אנטישמיות הוא גזענות מן הסוג הנורא ביותר ותופעה מסוכנת ביותר. לכן יש להסביר בתוקף שגרמניה של היום מפעילה את כל האמצעים העומדים לרשותה כדי להגן מפני תופעות של אנטישמיות וכדי לרדוף את מי שמבצע עבירות אנטישמיות.

בהמשך, מציין הקנצלר שרודר שהעובדה שהקהילה היהודית בגרמניה היא אחת הגדולות באירופה משמחת, משום שהיהודים מהווים תרומה לחיים הדתיים-רוחניים וגם לחיי התרבות והמדע. זוהי גם הסיבה לכך שגרמניה הצהירה שהיא רוצה שיהודים מברית המועצות לשעבר יהגרו לגרמניה. גרמניה עומדת מאחורי הצהרה זו. שרודר מוסיף שלמרות שגרמניה חוקקה לאחרונה חוק הגירה, שהוא אחד המודרניים באירופה, אין היא מתכוונת לצמצם את הגירת היהודים.

שרודר: "אני סבור ששאלת ההגירה תטופל באופן לירי ברלי על בסיס החוק החדש, כפי שזה היה לפני שינוי החוק. היהודים שקיבלו אישור הגירה לפני שנת 2004, כלומר לפני שהחוק החדש נכנס לתוקפו יטופלו על פי החוק הישן. שר הפנים הפדרלי ושרי הפנים של המדינות המחוזיות יסכימו ביניהם לגבש תקנות על בסיס החוק החדש. אני מניח שגם עם התקנות החדשות יש רצון לחזק את החיים היהודיים בגרמניה ולא לצמצם אותם".

דיף לדבר על מה שניתן לעשות כאשר התקווה אכן תתגשם. יהיה שלום או לפחות סיכוי לכך. אין טעם לעסוק בתקשורת ובפוליטיקה כל העת באלטרנטיבה של הכי-שלו. אינני מוכן לדון באפשרות לכישלון גם בנושאים בינלאומיים. אינני מאוהב בכישלונות אלא בהצלחות".

לארצות הברית מעמד בכורה באזור. רק היא יכולה להשפיע באופן נחרץ על התהליך הזה, לא מדינה אחרת באירופה או מחוצה לה

הטרור העולמי, יש לסכסוך במזרח התיכון תפקיד מפתח משום שהוא מאפשר לטרוריסטים לזכות בתמיכה המורנית הנובעת מתוך חוסר תקווה והקצנה. לדברי שרודר, פתרון הסכסוך במזרח התיכון משמעותו לשלום מהטרור את התמיכה ההמונית, וזה חשוב כדי לעקור אותו מן השורש.

שרודר אומר שפתרון הסכסוך במזרח התיכון ישפיע על הטרור העולמי, לא באופן ישיר, משום שאלה הפועלים באלימות מנצלים את הסכסוך באופן טקטי. לאלה הקושרים באופן מוטעה את תקוותיהם עם הטרור יהיה קשה יותר לנצל את הסכסוך כדי לקבל לגיטימציה להסכמה הפסיבית שלהם לאלימות.

באשר למאבק שמנהלים פוליטיקאים בגרמניה נגד מפלגות הימין הקיצוני בשני פרלמנטים מחוזיים בגרמניה אומר שרודר: "הדמוקרטיה הגרמנית לאחר מלחמת העולם השנייה

" לפני 40 שנה כוננו יחסים דיפלומטים בין ישראל לרפובליקה הפדרלית של מערב גרמניה. כינון היחסים לא היה צעד מובן מאליו. לרגל ציון האירוע השנה צריך להיזכר איך הכל התחיל. איזה צעד גדול נאלצה ישראל לעשות כדי להתחיל בנורמליזציה של יחסים עם מערב גרמניה לאחר השואה. כשמביטים על 40 השנים שחלפו אפשר אכן לדבר על סיפור הצלחה. לדעתך, הוכח שגרמניה הדמוקרטית היא ידיד נאמן ושותף שעומד לצד ישראל בכל עת" - כך אומר קנצלר גרמניה גרהרד שרודר בראיון על היחסים בין גרמניה לישראל, הסכסוך במזרח התיכון והימין הקיצוני בגרמניה. הראיון עם הקנצלר פורסם ב"ידישה אלגמיינה", העיתון של ארגון הגג של הקהילות היהודיות בגרמניה.

בהמשך אומר הקנצלר שרודר שיחסים בין גרמניה לישראל הם נורמליים ככל שיחסים בין שתי המדינות ברמה הממלכתית יכולים להיות. אולם יש לזכור: כל אחד יודע את הרקע ההיסטורי ליחסים אלה. השואה היא חלק מהקשרים המיוחדים בין גרמניה לישראל, כמו גם המורשת לפשעי הנאצים. המחויבות המיוחדת של גרמניה כלפי ישראל היא תוצאה של העבר הזה. זה אינו מחייב את גרמניה להסכים לכל צעד של ממשלת ישראל, אבל

יש לגבש תפיסה כוללת למלחמה בימין הקיצוני, בניאו-נאצים ובמפלגת האן.פה.דה שמייצגת אותם

אסור שייוצר ספק בכך שגרמניה מודעת לאחריות ההיסטורית המיוחדת הזאת שצריכה להימשך גם בעתיד. באשר לתפקידה של גרמניה במזרח התיכון קנצלר גרמניה אומר שפתרון לסכסוך במזרח התיכון יושג רק כאשר שני הצדדים לעימות יסכימו לחזור ל"מפת הדרום-כיס". שרודר מציין שנוכח לעכשו הוא רואה נכונות כזאת. לדברי הקנצלר, יש להכיר במעמד הבכורה של ארה"ב באזור, זאת משום שרק ארה"ב יכולה להשפיע באופן נחרץ על התהליך הזה ולא אף מדינה אחרת באירופה או מחוצה לה. לדברי הקנצלר, האירופים וגרמניה כחלק מהאיחוד האירופי יכולים לסייע וזה ייעשה.

שרודר: "איננו מתיימרים להיות מתווכים כי איננו מפריזים ביכולת שלנו. אינני סבור שאנו יכולים לתרום באופן משמעותי, אבל אירופה ככלל צריכה לשחק תפקיד באזור. אנו עסוקים בעיצוב מדיניות חוץ אירופית משותפת, אולם גרמניה תפריז ביכולתה אם תתיימר לנקוט עמדה עצמאית ושונה מזו של האיחוד האירופי. מעבר למה שמשותף לאיחוד האירופי ולישראל ישנם גם יחסים בי-טורלים. מאז ומתמיד ראינו זאת כחובתנו ליצור הבנה לעמדת ישראל במסגרת האיחוד האירופי".

באשר להתקרבות הזהירה המסתמנת לאחרונה בין ישראל ללפולשתינאים, הקנצלר שרודר אומר שבשלב זה מדובר בתקווה. להערכתו של שרודר תקווה זו גברה לאחר מות עראפת והשינוי בהנהגה הפלשתינית. שרודר אומר שיש להמשיך ולעקוב אחר אותות התקווה הללו ואסור להתיימשך כאשר קיצונים נוקטים שוב ושוב בפעולות שמטרתן לשבש את התהליך הזה.

שרודר: "האסטרטגיה החכמה של יצחק רבין ז"ל שכנעה אותי שיש לנהל מו"מ כאילו אין טרור, אך יש להלחם בטרור כאילו אין מו"מ. כרגע מסתמנת תקווה. אני מע-